

November 2010

Nr 111

TAHKE

WWW.LASTEKAS.EE

WWW.TAHEKE.DELFI.EE

Kes meist poleks kunagi mütanud kirjudes sügislehtedes? See on väga mõnus tegevus, üks mõnusamaid maailmas. Täpselt sedasama teeb ka pildil olev tüdruk, Mammu nimi. Ta lesib itsitades keset lehti, vehib käte ja jalgadega, vaatab taevasse ja hüüab ... Kas kuulete? Tegelikult kisendab ta ju päris valjusti ...

Siit ka küsimus kõigile jutumullimängus osalejatele:

Mida hüüab Mammu keset sügislehti lamades?

Ootame vastuseid kuni 17. novembrini meiliaadressile taheke@taheke.ee või Tähekeste toimetuse aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress!

Parimatele vastajatele on auhinnaks raamatud „Laste sünnipäevamängud“ ja „Väike loodusvaatleja“ kirjastuselt Varrak.

Eelmises Tähekeses tahtsime teada, mida käratas Juku kingitus. Aitäh kõigile vastajatele!

Võiduvastused:

„Misasja? Kas see ongi see tädi, kes sulle päevikusse pidevalt kaks viirutab?

Egert Arujõe, 9 a, Võru

„Armas õpetaja, sul ei ole enam vaja peeglist vaadata. Veerandi lõpus oled sa juba minuga ühte nägu.!”

Karmen Mai Karus, 10 a, Tallinn

Eriauhind:

Kingitus käratab: „Mis lendavad kõrvitsad sul käes on?”

Mathias Mägi, 6 a

Egert saab auhinna Tintini koomiksi „Must last“, Karmen Mai koomiksi „Kuldsõrgadega krabi“ ja Mathias värviraamatu „Limpa ja mereröövlid“. Lisaks Tähekeste sussikott.

Palju õnne! Kõik Tähekeste auhinnad saab kätte posti teel.

Joonistanud Hillar Mets

SISUKORD

Luuletused Ilmar Trull, Heli Hillipe-Sootak, Merike Lillo	4
Kastanid Piret Raud	6
F-i pidulik päev Aino Pervik	8
Kass ja aluskass Veiko Märka	10
Aluskass saab aluspassi Veiko Märka	11
Ohhoo! Lõbus päev-koos isaga	12
Võistlus Uus jubejuttude võistlus!	13
Raamat	14
Meisterdus Algab suur maskitegu!	15
Intervjuu	17
Nali	18
Arva ära!	19
Koomiks	20

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 617 7717

Esikaane on joonistanud André Letria (Portugal)
TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

ETTELUGEMISE VÕISTLUS

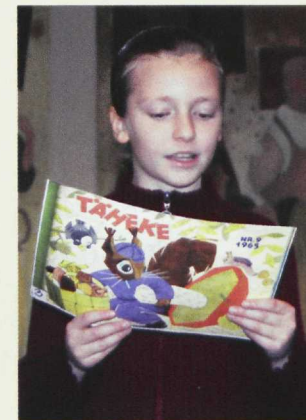
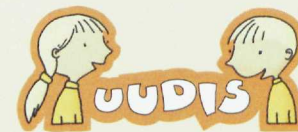

VÕISTLUSE KUUS PARIMAT

20. oktoobril tähistasime Eesti lastekirjanduse keskuse eestvedamisel juba 17. korda ettelugemise päeva. Ettelugemise päeva seekordne juhtlause oli „Tähekesed“ ja see oli pühendatud just nimelt Tähekesele!

Sel puhul toimus lastekirjanduse keskuse korraldusel ja Tallinna õpetajate maja lahel kaasabil ettelugemisevõistlus Tallinna koolide 4. klasside õpilastele. Võistlejad (kokku 20 õpilast) said igaüks ühe Tähekesed jutu, mis tuli ette valmistada kohapeal. Lugemispalad olid valitud Tähekestest läbi aastakümnete.

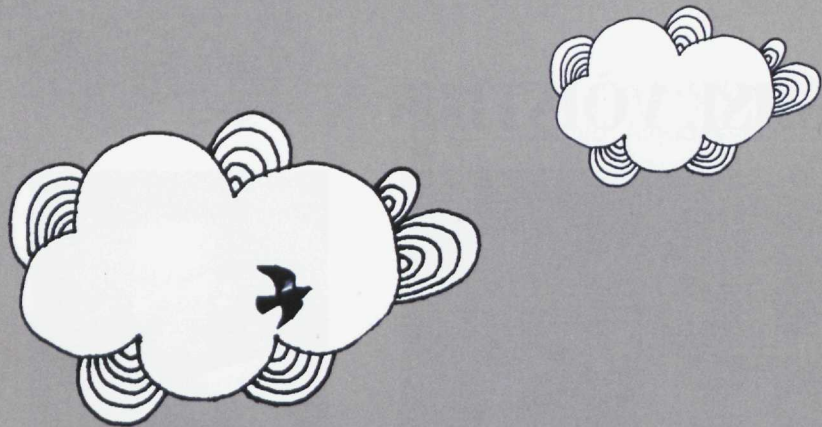
1. koha võitis Anette Andersoo Tallinna reaalkoolist, 2. koht läks Karl Oskar Pungasele Tallinna inglise kolledžist, 3. koht Carmen Anette Mitile Tallinna 32. keskkoolist, 4. koht Lisanna Salujõeale Tallinna Pääsküla gümnaasiumist, 5. koht Emeliine Väravale Tallinna Pelgulinna gümnaasiumist ja 6. koht Karl Aleksander Leoste Gustav Adolphi gümnaasiumist. Tähekesed eripreemia pälvisid Rosena Melvin, Anette Andersoo ja Karl Oskar Pungas.

ROSENA MELVIN JAKOB
WESTHOLMI
GÜMNAASIUMIST

KARL ALEKSANDER LEOSTE
GUSTAV ADOLFI
GÜMNAASIUMIST

Heli Illipe-Sootak

SÜGISTAEVAS KUULSIN HUIGET

SÜGISTAEVAS KUULSIN HUIGET
LÄKSID LAGLED

LÄKSID LUIGED

ALLPOOL TINAHALLE PILVI
PÄÄLPOOL KÕDUHÕNGUST MAAD

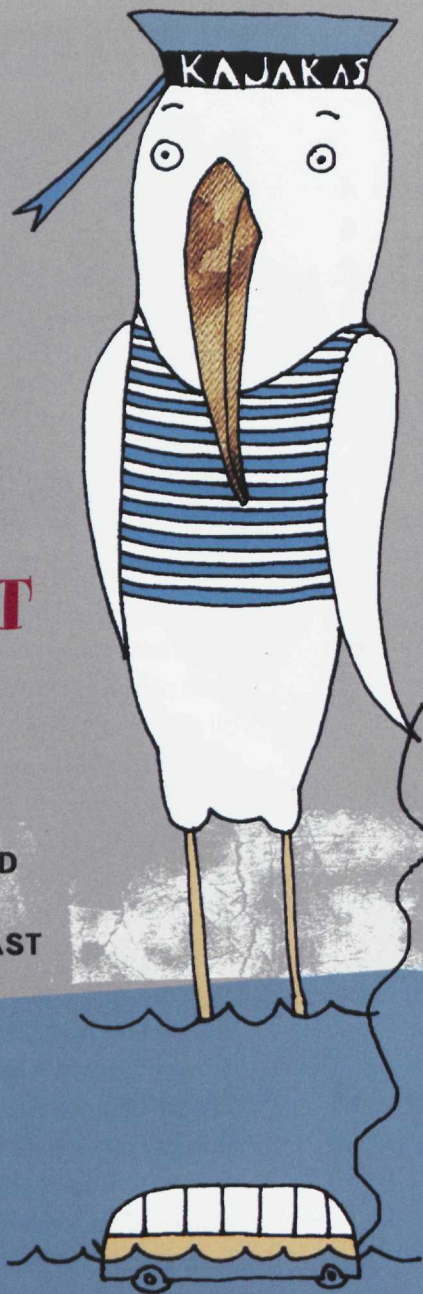
METS SAI RIKKAKS SÜGISKULLAST
LANGES LEHT

JA KULD SAI MULLAKS
IGATSEDES LINDE SAADAN
TEELE KODUTANUMALT*

LUIGED VIISID KAASA LAULUD
KADUS SOOJUS

KADUS VALGUS
TASAKESI LUMI LANGES
SÜGISÕHTUL HÄMARAL

*Tanum on külatänav.

Ilmar Trull

KADRID TOOVAD KARJAÕNNE

JUBA KADRID LAULVAD KOJAS,
KUULUTAVAD KARJAÕNNE.

MEIE KASS TOOB PEAGI POJAD.
SAAME PALJU KASSIPÕNNE.

Heli Illipe-Sootak

LIINIBUSS KADRIORG- MERIVÄLJA

LIINIBUSS KADRIORG-MERIVÄLJA
SÕITIS OTSE MERENI VÄLJA,
PEATUSED LENDASID AKENDEST MÖÖDA,
BUSS AINA KIHUTAS PEATUSTEST MÖÖDA –
PIRITA, RUMMU JA MÄHE TEE,
KAASIKU, AIA TEE, TUULE TEE.
LIINIBUSS KADRIORG-MERIVÄLJA
SÕITIS OTSE MERENI VÄLJA,
RATTA ALL KRUDISES RANNALIIV,
BUSSISÕIT REISIJAD MERELE VIIS –
IMESTAS KAJAKAS,
IMESTAS MAJAKAS,
TIIBUR VÕI LIINIBUSS KIHUTAB LAINETEL?

Riina Nõukas

MINU ISSI KÄED

MINU ISSIL SUURED KÄED,
OSKAB EHITADA MAJA –
MINU ISSI EHITAJA.

MINU ISSIL TÄPSED KÄED,
KUMMIST KINDAD, EES ON MASK –
AMETILT ON ISSI ARST.

MINU ISSIL TARGAD KÄED,
ARVUTI ON TEMA EES –
ISSI ON MUL ITIMEES.

MINU ISSIL PEENED KÄED,
PIKAD SÕRMED, EES ON LIPS –
MINU ISSI ON PIANIST.

MINU ISSIL SOOJAD KÄED,
MUHE PILK JA RÕÕMUS MEEL –
TA ON MINU EMME MEES.

Ilmar Trull

VARESED LENDAVALD LÕUNASSE

KURED LÄINUD, KURJAD ILMAD.
HANED LÄINUD, HALVAD ILMAD.

LUIGED LÄINUD, LUMI TAGA.
TEGELIKULT SELGUB AGA

SELLEST LAULUST TÄHTIS TÕIK –
ET KÜLMAVARESED NAD KÕIK.

Merike Lillo

SÜGIS KÄES

SÜGIS KÄES, SÜGIS KÄES!
SÜGISEL ON MIHKLI PÄEV.
SÜGIS KÄES, SÜGIS KÄES!
SÜGISEL ON MARDIPÄEV.
SÜGIS KÄES, SÜGIS KÄES!
SÜGISEL ON KADRIPÄEV.

LEHED KOLLETAVAD PUUL,
VIHMA SAJAB, PUHUB TUUL.
MINULE SEE VIHMA EI LOE:
VIHMARJU ALLA POEN.
TÄNA AGA PÄIKEST NÄEN –
ON JU, ISA, SINU PÄEV!

Piret Raud

KASTANID

„Kohe läheb ju pimedaks,“ nurises emme, aga hakkas sellegipoolest kapist õueriideid välja otsima.

Park asub meie kodust poole tunnise jalutus-käigu kaugusel. Sinna saab trammiga ka, aga harilikult kõnnime me jala. Ka nüüd ei läinud me trammipeatusesse, vaid sammusime otse parki suunduvale tänavale. Ilm oli nigelavõitu – taevas oli sompus ning puhus kõle tuul. Peagi hakkas ka tibutama ja see läks varsti üle tihedaks vihmasajuks. Kui me parki jõudsime, olime mõlemad läbimärjad.

Pargis oli pime. Teeradade ääres olid küll laternapostid, mille otsast paistis sumedat kahvatukollast valgust, ent need laternad ei ulatanud valgustama puudealust, kust lootsime kastaneid leida. Astusime ettevaatlikult teelt kõrvale – sinna, kus mäletasime kasvavat päris mitut suurt kastanipuud. Emme kummardus ja võttis maast ühe puulehe, et seda lähemalt uurida.

„Kastanileht see küll ei ole,“ ütles ta pettunult. „On hoopis vahtraleht.“

Astusime kobamisi edasi ning emme kummardus veel mitu korda maast lehti korjama, enne kui lõpuks kastanilehe peale sattus.

„Siit otsimegi,“ ütles ta ja me laskusime kükakile, et kastanimune paremini näha.

„Juhhuu!“ hüüatas emme mõne minuti pärast. „Leidsingi ühe!“

Ta pistis muna taskusse ja me jätkasime otsimist.

Vihmasadu läks veelgi tihedamaks, aga me ei hoolinud sellest. Olime pargis ainsad inime-

See, et teisipäevaseks kunstitunniks oli vaja kastaniloomade meisterdamiseks kastanid kaasa võtta, tuli mulle meelde alles eelmise päeva õhtupoolikul.

„Miks sa sellest pühapäeval ei rääkinud, kui me pargis jalutasime?“ oli emme pahane. „Kust me täna küll need kastanid veel välja võtame?“

Ma kehtasin kurvalt õlgu.

„Äkki läheme täna jälle parki?“ küsisin lootusrikkalt.

sed, aga see oligi hea – nii ei korjanud keegi teine kastaneid otse meie nina alt ära.

Ent peagi selgus, et pargis polnudki neid kastaneid, mida meie nina alt ära korjata. Korraks küll emme arvas, et näeb jälle kastanimuna, aga see osutus hoopiski koerakakaks. Õnneks emme ei katsunud seda. Mina aga ei leidnud isegi koerakakat mitte, kastanitest rääkimata.

Lõpuks hakkas meil nii külm, et me lausa lõdisesime, ja emme pani ette koju minna.

„Aga mis homme koolis saab?“ küsisin ma õnnetult. „Meil on ju ainult üks kastan!“

„No aga vähemalt see üks kastan on sul olemas! Usu mind, sellest saab teha väga laheda siili!“ püüdis emme mind lohutada.

Koju sõitsime trammiga. Sooja trammis küll ei saanud, aga vähemalt seal ei sadanud.

Meie kodupeatuse juures on suur kaubanduskeskus. Emme leidis, et me oleme pärast pargikäiku ühed küpsised ja paar saiakest ära teeninud, ning me suundusime poodi.

Kaubanduskeskuses otse toidupoe sissekäigu juurde olid tõstetud letid. Suvel sai sealt kodumaiseid maasikaid osta, aga nüüd tuli välja, et seal olid müügil – üllatus-üllatus! – röstitud prantsuse kastanid!

„Ohoo!“ hüüdis emme. „Ma ei teadnudki, et neid ka Eestis müüakse!“ ning ostis kohe kaks kotikest – ühe minule kooli kunstitunni jaoks ja teise koduseks maiustamiseks.

Kodus panime kõigepealt kuivad riided selga ja seejärel keetis emme kuuma kakaod. Peagi tuli ka issi töölt koju ja siis me jõime üheskoos

kakaod ning sõime kastaneid ja küpsiseid ja meil oli hästi mõnus olla.

Järgmisel päeval koolis selgus, et Heleril oli kaasas kolm kilekotitait koduaiast korjatud kastaneid ning sellest jagus tervele klassile. Nii polnud mul oma prantsuse kastaneid vaja meisterdamise peale raisata. Need sõime sõpradega vahetunnis ära.

Aino Pervik

F-I PIDULIK PÄEV

F teadis juba mitu päeva ette, et täna tuleb tal hästi pidulik päev.

F-i päeva sõnaks on täna F-ilm.

Täna lõpeb nimelt üks oluline F-ilmide vaatamise kuu. Kõigis kinodes näidati sellel kuul hästi palju igasuguseid F-ilmie, mis võistlesid omavahel esikoha pärast. Täna selgub, milline F-ilm on kõige parem. Kõige paremate F-ilmide tegijad saavad auhindu.

F-il oli algusest peale oma kindel lemmik-F-ilm. See F-ilm oli paarist lahedast poisist ja ühe poisi koerast. Äärmiselt põnev lugu. F-ilmis avastavad poisid oma koeraga, et linnas tegutseb üks paha, kes plaanitseb nende koolimaja õhku lasta. See paha oli nimelt kunagi seal koolis käinud ja ta oli koolist välja visatud, sest ta oli juba kooli ajal paha. Ta on kooli peale väga vihane.

F-ilmis paha pommiävardust ei teegi. Paha tahab koolimajale täiesti salaja pommi panna, et see plahvataks keset koolipäeva ja et hävitustöö tuleks niiviisi võimalikult kole. Siis see paha oleks koolile kätte maksnud ja oleks hästi rahul.

Aga see paha on nii paha, et ta lööb koera jalaga. Poisid hakkavad teda koera pärast jälitama ja avastavad pommi. Pomm tehakse viimasel minutil kahjutuks. Poisid päästavad oma kooli ja kõik õpilased, kes on parajasti koolimajas.

F judises alati põnevusest, kui seda F-ilmie näidati. F lootis väga, et esikoha võidab just see F-ilm.

Aga sellele, et see F-ilm auhinna saaks, ei saanud F kuidagi kaasa aidata.

Õigupoolest polnudki ju oluline, milline F-ilm võidab: F-ilm on F-ilm, ja F saab igal juhul auhinna. Aga F tahtis olla just see F-ilm.

Ettevaatust, film jookseb!

Ja siis hakatigi auhindu kätte andma. Kõik oli väga pidulik. Auhindade kätteandmist kanti ka televisioonis üle.

Kõigepealt näidati katkendeid parematest F-ilmidest, kelle hulgast seekord auhinna saaja oli valitud. Siin oli F-ilmil tähtis roll. Tema ju ekraanil jooksis. Viis erinevat korda.

Kõigepealt oli mingi igav linnatänavaid mööda lonkimine. Siis oli F selline F-film, kus oli juttu ühest vanaaja muusikamehest. Sellel väga viga ei olnudki, seal oli palju ilusat muusikat. Siis näidati seda poiste ja pommipanija F-ilm, ja F tegi kõik, mida suutis, et olla hästi elav, särav ja värviline. Seejärel oli rusuvates toonides sõja-F-film ja siis veel üks niisugune, kus sai palju magedat nalja.

Lõpuks jõudis kätte pidulik hetk.

Üks laia lipsuga tegelane astus mikrofoni ette ja ütles: „Ja hauinna saab üks ästi vaffa vilm ...”

F võpatas. F-il vajusid ärritusest kriipsukesed alla, nii et ta oli nagu mingi I. F unustas kõik, F läks endast lihtsalt ... lihtsalt F-älja! F hakkas solvumisest F-ilisema. Jälle ütles üks tuiam F-ilm, asemel V-ilm!

F ei suutnud enam midagi tähele panna. Ta ei kuulnudki, kes sai auhinna. F toibus alles siis, kui auhinnasaaja mikrofoni ette astus ja lausus:

„Selle F-ilm, valmimise juures oli ikka hästi palju inimesi, keda ma väga tänada tahan.” Ja siis ta luges ette, kes kõik F-ilmid olid teinud ja tegemist toetanud.

Auhinna saigi just F-i lemmik-F-film!

Ja päris salaja mõtles F, et tema oli ka ikkagi üks toetaja. Mis siis, et ta oli tegelikult ju igaüks neist F-ilmidest, kes auhinna olid esitatud, ja et veel oli ta ka kõik need, keda auhinna ei esitatudki, sest F oli sel päeval lihtsalt F-film.

VAATA KA F-TÄHE RISTSÕNA LK 19!

Joonistanud Annika Tonts
ja Ellen Laaksonen

Veiko Märka

KASS JA ALUSKASS

Elas kord tüdruk, kelle nimi oli Piret. Ta tahtis endale lemmiklooma. Tahtis nii väga, et kuueks sünnipäevaks kingiti neid talle koguni kaks: kass ja aluskass.

Kassid nägid välja nagu kassid ikka. Alguses olid mõlemad üsna pisikesed. Aluskassipoeg oli lame nagu labidas, ainult kõrvad ja vurrud olid kikkis ning ka saba tõusis mõnikord püsti ja hakkas vonklema, kui talle midagi ei meeldinud.

Kassile meeldis istuda söögilaual aluskassi peal, piima juua ja seda ka aluskassi peale ajada. Nii sai ka aluskass kõhu täis.

Kui kassi toas polnud, puges aluskass kööki nõuderestile, mängis seal lusikatega ning pildus neid põrandale. Selle eest sai ta emalt, isalt ja Pi-

retilt riielda. Siis tõmbas aluskass kõrvad ja vurrud kõvasti vastu keha ning nägi välja täpselt nagu karvane pannkook.

Kuni mõlemad loomad olid väikesed, said nad hästi läbi. Aluskass lubas rahulikult kassil enda peal lesida. Ja kui viimane nurruma hakkas, tuli aluskassil uni peale.

Aga kui kassid suuremaks kasvasid, hakkas aluskass tüli norima, sest talle ei meeldinud kogu aeg all olla. Aluskass hakkas sisisema ja küünistama, kui kass tema peale istus. Ükskord libises aga nii väledalt kassi alt ära, et viimane kukkus põrandale, tema kõrv murdus ning tuli tagasi liimida.

Enam kass aluskassile ei kippunud.

PIRET

PASS >>> EST >>>>>>>>>>>>>>>> KASS >>>

Veiko Märka

ALUSKASS SAAB ALUSPASSI

Piret tahtis, et kass ja aluskass ära lepiksid. Ta tegi nii kassile kui ka aluskassile passid.

Passides olid kirjas kasside nimi, pildid ning käppade arv ja kasuka värvus. Nimi oli mõlemal juba olemas. Kuna kass oli triibuline, kutsuti teda Triibuks, täpelist aluskassi aga Täpiks.

Triibu sai endale passi, Täpi aluspassi.

Aluskass Täpi oli oma aluspassiga väga rahul. „Aluspass on palju tähtsam kui harilik pass,” mõtles ta omaette. „See on kõikide dokumentide alus!”

Nüüd ei häirinud Täpit, kui Triibu tema otsas magas. Passide vaatamisel oli ju kohe näha, kumb on tegelikult vägevam loom. Ta hakkas koguni arvama, et aluskassid on üks väga vana ja auväärne tõug, kellest kassid põlvnevad. (Kas see ka päriselt nii on, seda ma ei tea. Aga kui sul on mõni tuttav teadlane, uuri tema käest!)

Kass Triibu aga ei hoolinud üldse oma passist, vaid ainult sellest, kuidas inimestelt rohkem süüa ja paisid välja meelitada ning kuidas mõne sooja koha peal, kõige parem aluskassi peal, lesida ja nurru lüüa.

Nii on elus sageli: kes kõrgemal kohal, ei see alamate käekäigust hooli.

Veiko Märka

KASS JA VORSTEN

Kord ehitas kass endale maja. Mõtles majale korstna ka ehitada.

„Aga kui ma katusele kõndima lähen, siis ma võin ju libiseda ja korstnasse kukkuda,” arutles kass targalt, sest ta oli triibuline ja triibulised kassid ongi tegelikult kõige targemad. „See oleks alles kole. Ma saan seal haiget, teen ennast kohutavalt mustaks ja võibolla ei pääse üldse väljagi. Ehitan korstna asemel parem vorstna.”

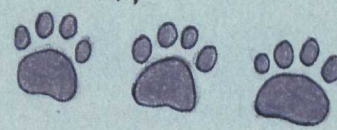
Ja ehitaski.

Kui vorsten valmis, läks kass katusele kõndima, libises ja kukkuski vorstnasse, nagu ta ette arvanud oli. Haiget ta ei saanud, mustaks ei läinud. Lesis niisama natuke aega vorstnas ja naris ennast lõpuks läbi selle tuppa. Väga maitsev vorsten oli.

„Nüüd võiks ahju tule teha,” mõtles kass. „Siis oleks mul varsti lausa suitsuvorsten.”

See mõte tegi ta tuju nii heaks, et kass hakkas nurruma ja jäi magama.

ALUSKASS
TÄPI
EST
15.05.2010
M/M EESTI/EST
KMA

TASS

KASS

LÕBUS PÄEV KOOS ISAGA

Igal inimesel on ema ja isa. Samamoodi on olemas ka emadepäev ja isadepäev, kus saame oma vanematele näidata, kui kalliks me neid peame.

Eestis tähistatakse isadepäeva novembri teisel pühapäeval. Nii satub see lähestikku mardipäevaga. Isadepäeva tähistamine on alguse saanud Ameerika Ühendriikidest umbes samal ajal kui emadepäevgi – 1910. aastal. Seega möödub tänava isadepäeva esimesest tähistamisest täpselt sada aastat!

Kuidas isadepäev alguse sai

Isadepäeva tähistamist alustas ameeriklanna Sonora Dodd. Sonora isa oli Ameerika kodusõja veteran William Smart. Tema naine suri oma kuuendat last

sünnitades ja tubli farmer kasvatas vastsündinu ning viis suuremat last üksinda üles. Kui Sonora suureks kasvas, tahtis ta isa tahte jõudu ja isetust mõistes austada nii oma isa kui ka teisi temasuguseid ennastsalgavaid isasid erilise riikliku tähtpäevaga. Nii alustatigi esimese suurema tähistamisega 19. juunil 1910 Washingtonis. Umbes samal ajal hakati teisteski USA linnades ja asulates isadepäeva pühitsema.

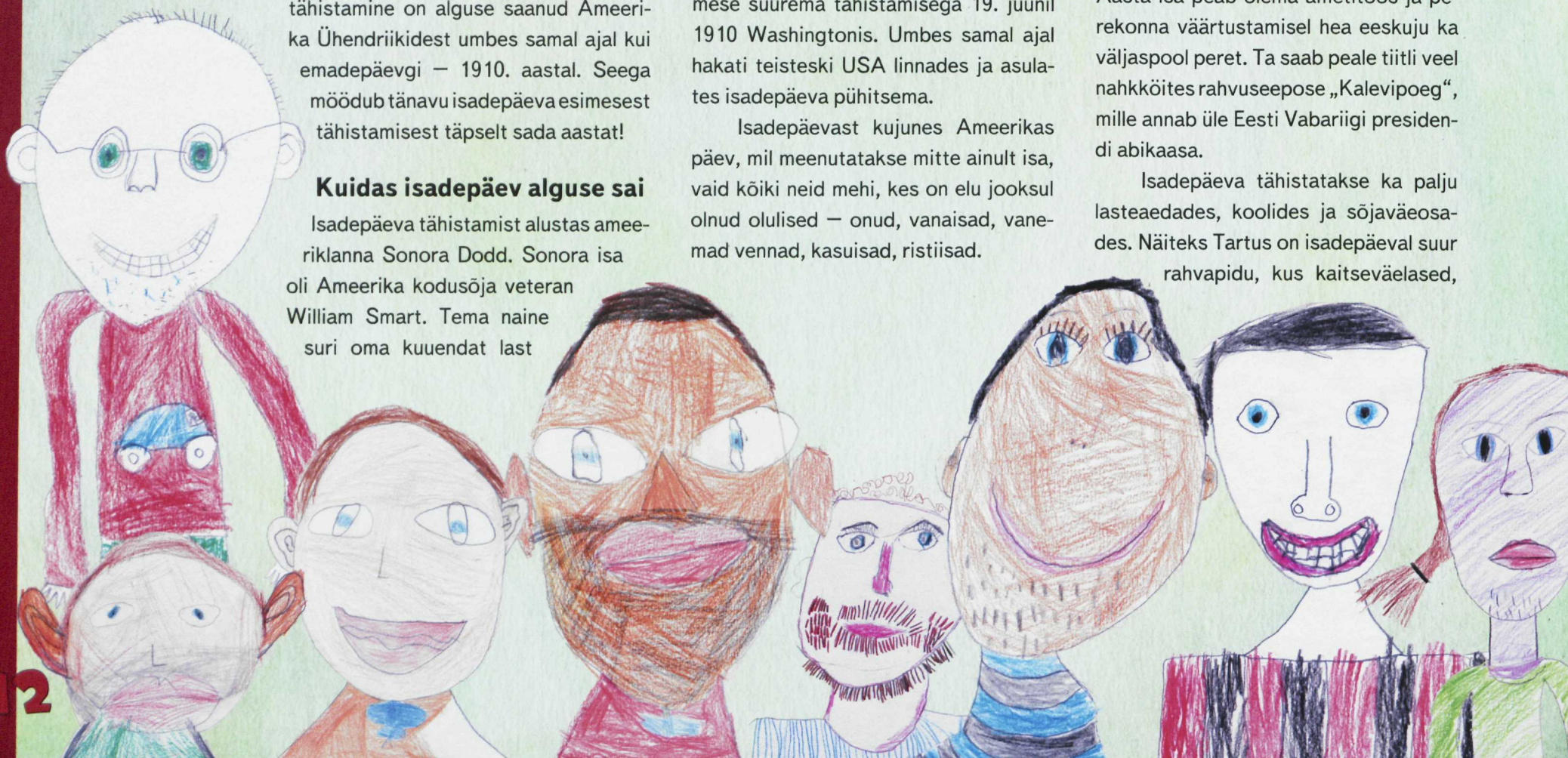
Isadepäevast kujunes Ameerikas päev, mil meenutatakse mitte ainult isa, vaid kõiki neid mehi, kes on elu jooksul olnud olulised – onud, vanaisad, vanemad vennad, kasuisad, ristiisad.

Isadepäeva traditsioonid

Isadepäeva lilledeks peetakse punast ja valget roosi. Valget värvi lilled on mõeldud lahkunule ja punast värvi lilled elavale isale. Samas ei kingita Eestis isadele ja meestele üldse kuigi sageli lilli. On ka teisi mooduseid, kuidas isa rõõmustada!

Eestis valitakse isadepäeval aasta isa – mees, kelle peres kasvab või on üles kasvanud vähemalt kaks tublit last. Aasta isa peab olema ametitöös ja perekonna väärtustamisel hea eeskuju ka väljaspool peret. Ta saab peale tiitli veel nahkköites rahvuseepose „Kalevipoeg“, mille annab üle Eesti Vabariigi presidendi abikaasa.

Isadepäeva tähistatakse ka palju lasteaedades, koolides ja sõjaväeosaades. Näiteks Tartus on isadepäeval suur rahvapidu, kus kaitsevälased,

kaitseliitlased, piirivalvurid, politseiniidud, päästjad, kodutütred ja naiskodukaitsjad ennast tutvustavad. Paljudes kohtades on see päev kuulutanud isaga sportimise päevaks. Koolides valmistakse ette pidulikke aktusi, kus lapsed isadele esinevad.

Mida isadepäeval teha?

Kõige olulisem on isale sellel päeval kogu perega rohkem tähelepanu pöörata – käia kinos, rattaga sõitmas või lihtsalt õues jalutamas. Kingiks võid meisterdada vahva kaardi, kirjutada luuletuse, laulu või muinasjutu. Emaga koos saad valmistada hommiku- või õhtusööki, küpsetada midagi maitsvat. Mõttele järel – mida olete ammu tahtnud koos teha, aga pole veel jõudnud. Võtke kampa ka vanaisa, tal on kindlasti selle üle hea meel!

Lüsi Toom, ERM

Oma isasid on joonistanud Kalli Toater, Kertu Saar, Kristiina Jõeleht, Katariina Vaher, Richard Mihhels, Anna-Magdalena Peterson, Mikkel Mets, Suvi Sumberg, Aurora Aleksandra ja Ida Lüsi Junti VHK eelkoolist.

Õpetaja Ene Urb

Joonistanud Sven Sablin, 11 a, Tallinna Järveotsa gümnaasium

UUS JUBEJUTTUDE VÕISTLUS!

Täheke korraldab tänavu viiendat korda suure jubejuttude võistluse, millest võivad osa võtta kõik lugejad vanuses 5–12 aastat.

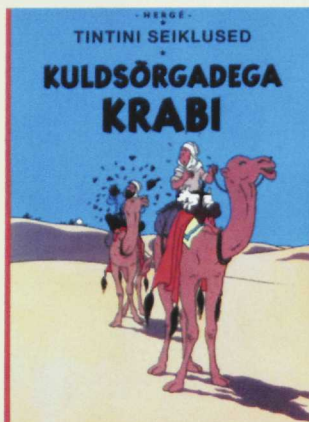
Me kõik teame, et vampiire pole olemas. Samuti pole olemas *zombi*'sid, vaime, kolle, kummitusi ega võlureid. Ja et nõidadeks nimetatakse tänapäeval mõningaid ravitsejaid, mitte kõverate ninadega vanaeitesid, kes elavad metsas ja röövivad väikesi lapsi. Kuid erinevad sorti jubejutud on sellegipoolest olemas ja neid mõeldakse aina juurde!

Kui sa soovid osaleda meie jubejuttude võistlusel, pane oma jutt kirja ja saada Täheke-

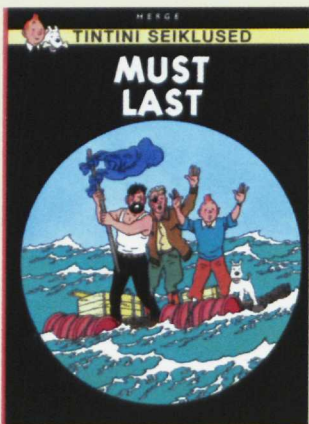
se toimetusse meiliaadressil taheke@taheke.ee või Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Võistluse tingimused

- *Hindamine toimub eri vanuserühmades.
- *Jubejutud peavad olema enda välja mõeldud ega tohi olla kuskilt loetud või kuulud loo ümberjutustused.
- *Võistlus kestab 1.–30. novembrini. Võidulood ilmuvad jaanuari ja veebruari Tähekeses ja kodulehel www.taheke.delfi.ee.
- *Auhindadeks jagame raamatuid ja DVD-sid tontidest, nõidadest ja mereröövlitest.

Hergé
Kuldsörgadega krabi
Tänapäev, 2010

Hergé
Must last
Tänapäev, 2010

TINTIN SEIKLEB JÄLLE

Eestisse jõudsid maailmakuulsa Tintini koomiksi uued osad „Kuldsörgadega krabi“ ja „Must last.“ Varasemast ajast teavad paljud meist „Vaarao sigarette“ ja „Sinist lootost“.

Tintin on noor ajakirjanik, kes satub igasugustesse seiklustesse. Tal on palju abilisi, sealhulgas tema koe-rake Milou, kaks politseiniku Dupond ja Dupont, professor Päevalill ja palju teisi. Uutes osades on Tintini kaaslaseks joodikust kapten Haddock, kes ilmast ilma satub sekeldustesse.

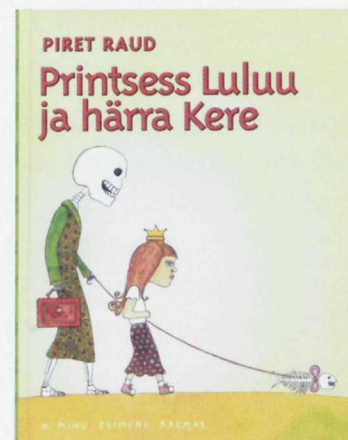
„Kuldsörgadega krabis“ saab Tintin kapteniga alles tuttavaks ning avastab tema laevalt oopiumi. Madrused on hakanud salaja tegelema oopiumiäri-ga. Laevalt põgenedes satuvad Tintin ja kapten Sahara kõrbe. Õnneks saavad nad sealt tulema. Seejärel lähevad nad ühte linna, kust leitaksegi paharetid.

„Mustas lastis“ algab tegevus sellega, et Tintin ja kapten näevad

oma sõpra kindral Alcazari, kellel tundub olevat käsil midagi kahtlast. Koju jõudes ootab kaptenit aga när-vivapustus. Tema sõber emiir Ben Kalish Ezab saadab oma lapse Abdullahi kapteni hoolde. Abdullah ei ole aga sugugi kukupai ja teeb kogu aeg koerustükke. Nii on kapten kogu aeg vihane. Seejärel lähevad kapten ja Tintin emiirile külla. Emiir räägib, et kahtlustab mõningaid inimesi orja-kaubanduses. Lõpuks leiab Tintin ka sellele kinnitust ja hakkab jälle pätte kinni nabima.

Mulle meeldivad Tintini jutud. Minu lemmiktegelasteks on Dupond ja Dupont, kes on väga veidrad ja naljakad. Üks Tintini lugude viga on see, et mõnikord jääb arusaamatuks, miks kedagi taga aetakse. Samas on pildid toredad ja saab palju nalja.

Lüsa Kivirähk, 12 a, Tallinn

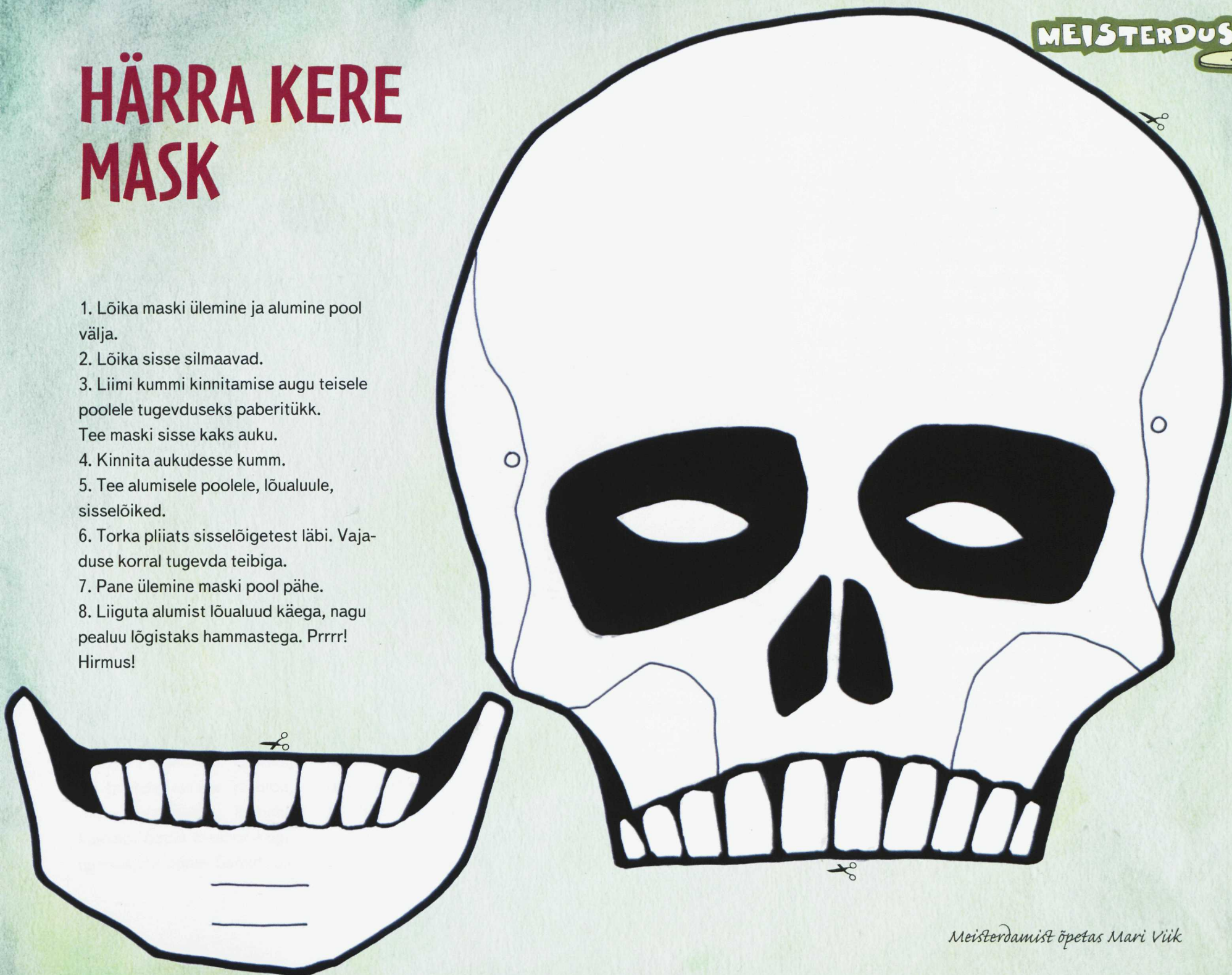
ALGAB SUUR MASKITEGU!

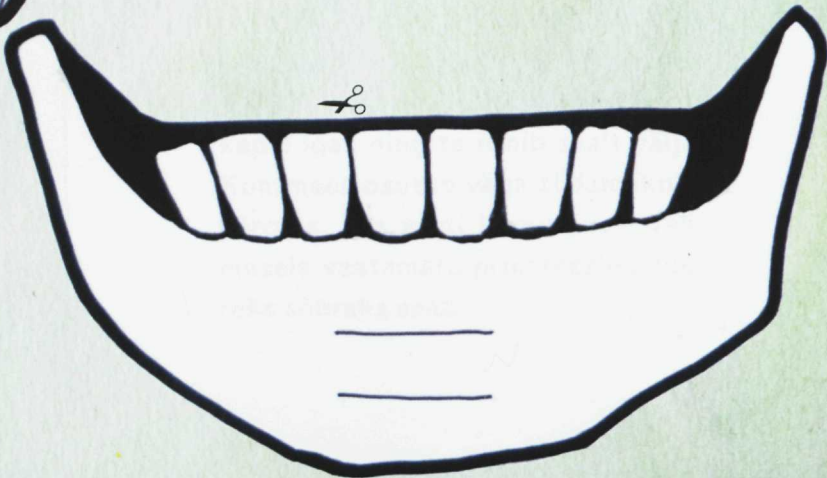
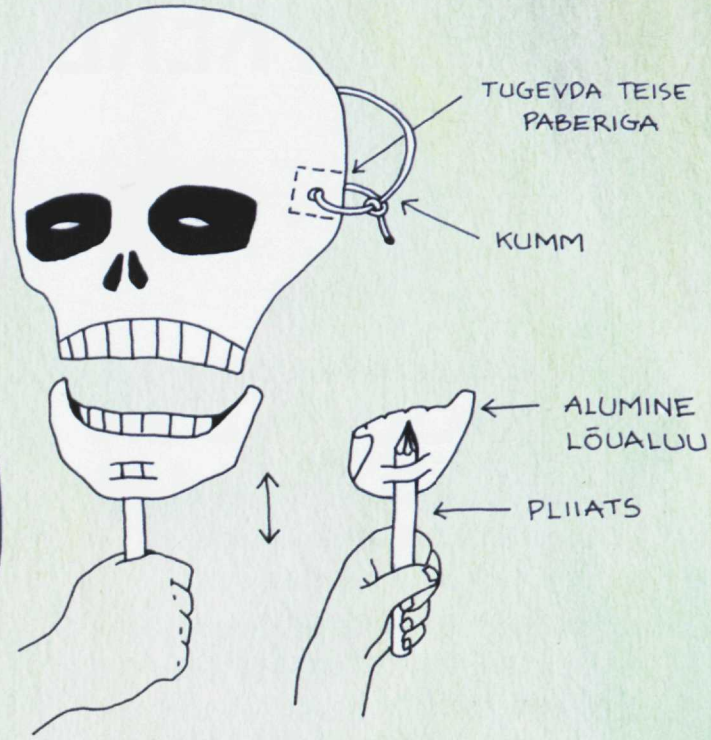
Kõrvalolevalt leheküljelt leiad esimese viiest kirjandustegelase maskist, mida alates novembrist Tähekesse abiga meisterdada saad. Esimeseks tegelaseks valisime härra Kere Piret Raua raamatust „Printsess Luluu ja härra Kere“.

Need, kes on seda suurepäraselt raamatut lugenud, teavad härra Kere küll. Tegu on luukerega, kes elab printsessi isa, kuninga riidekapis. Kuid ühel päeval hakkab härra Kerel kapis igav ning ta ronib sealt välja. Kontmees osutub väga südamlikuks härraks, kes veidi hirmutavale välimusele vaatamata printsessiga suureks sõbraks saab.

HÄRRA KERE MASK

1. Lõika maski ülemine ja alumine pool välja.
2. Lõika sisse silmaavad.
3. Liimi kummi kinnitamise augu teisele poolele tugevduseks paberitükk. Tee maski sisse kaks auku.
4. Kinnita aukudesse kumm.
5. Tee alumisele poolele, lõualuule, sisselõiked.
6. Torka pliats sisselõigetest läbi. Vajaduse korral tugevda teibiga.
7. Pane ülemine maski pool pähe.
8. Liiguta alumist lõualuud käega, nagu pealuu lõgistaks hammastega. Prrrr! Hirmus!

PÖIAL-LIISI TULEB JÄLLE

Kes meist ei oleks kuulnud H. C. Anderseni muinasjutu Pöial-Liisist – tillukest tüdrukust, kes lilleseest välja tuli ja lõpuks haldjaprintsiga abiellus? Need lapsed, kes ei ole kuulnud, võivad kuulata ühieuelt heliplaadilt „Pöial-Liisi“. Ja muidugi ülejäänud ka.

Tegemist on muusikalise kuuldemänguga, mille on lavastanud näitleja Venno Loosaar (Eesti lastele tuntud ka Otto-Triinu ja Tibuna). Loosaare jaoks on see esimene kord elus kuuldemängu lavastada.

Esimene kord elus astub plaadi peal jutustajana üles ka nelja-aastane Eleanor Traute Plagemann. Selleks, et teistele lastele rääkida, mis muinasjutus juhtuma hakkab, õppis Eleanor kogu muinasjutu pähe! Samuti ai-

tasid teda jutustamisel paberist nukud ja oma emme ka.

„Kunagi päris ammu rääkisin ja laulsin ma seda lugu oma tütardele enne magamajäämist,“ räägib Venno plaadi saamisloost. „Lapsed elasid sellele loole väga kaasa, neil olid seal lemmikko-

had – näiteks Nõiamamma koputamise koht, kus ma vastu kitarri koputasin. Nüüd on mu tütrede suured, üks 18 ja teine 19. Ja noorem palus mind: tee ära, õudselt tore lugu oli!“

„Pöial-Liisi“ oli omal ajal ka lasteatratri Trumm

esimene lavastus, mida mängiti üle saja korra. „Pöial-Liisi on küll tüdrukute lugu, aga me tegime nii, et ka poistel oleks huvitav. Ja mis põhiline – tahan, et lasteloos oleks lusti!“ selgitab Loosaar.

Lisaks Eleanorile kuulleb plaadilt ka muinasjutu tegelaste hääli. Laulja Iiris Vesik on Pöial-Liisi, näitleja Märt Avandi on prints, mutt ja üks kala, Taavi Tõnisson nõid, põrnikas ja pääsuke, Anti Kobin konnamamma, põrnikas ja kala, Maria Soomets hiiremamma, põrnikas ja Pöial-Liisi ema. Venno Loosaar ise on põrnikas.

Plaadil kõlavad laulud lastelaulustuudio Meero Muusik ning Jaan Vartsi ansambli esituses ning neid saab kuulata ka kuuldemängust eraldi. Lisaks leiab kaante vahelt raamatu laulusõnadega.

Ilona Martson

VENNO LOOSAAR TEEB PLAADIL PÕRNIKA HÄÄLT.

NELJA-AASTANE ELEANOR ON JUTUSTAJA.

IIRIS VESIK ON PÖIAL-LIISI.

Juku: „Kas tead, ema, missugust õudukat ma täna kuulsin – sul tõusevad seda kuuldes kõik juuksed peas püsti!”

„Räägi seda siis isale, Juku, tema on meil ju kiilaspea!”

Loomaaias puhastab talitaja šimpansi puuri.

Juku plaksutab puuri ees seistes vaimustunult käsi: „Vaata, vaata ometi, ema, – ahvil on riided seljas!”

Juku kiitleb: „Isa ostis meile eile maailma kõige praktilisema koera – taksi! Sellel on nii pikk kere, et saame teda kolmekesi korraga paitada!”

„Aga talvel õue minnes laseb pika kerega koer palju külma sisse!”

„Oh ei – me õpetasime ta kahel käpal kõndima!”

Metsa tehakse pood. Hommikul enne avamist on ukse taga kohe pikk järjekord. Sabas seisavad

hunt, karu, rebane, põder, mutionu ja kes kõik veel. Äkki ilmub välja jänes, kes ilma järjekorrata poodi tõttab. Karu haarab tal natist kinni ja käratab: „Ei lähe läbi! Marss saba lõppu!”

Kahjuks poodi sel päeval ei avata ja loomad lähevad pettunult laiali.

Sama lugu kordub kaks päeva järjest: jänes ilmub välja, aga ei lähe saba lõppu, vaid tõttab poe ukse ette, ning karul tuleb pikk-kõrv nappipidi tagasi tirida.

Kolmandal päeval, kui jänes saba lõppu tiritakse, teeb ta lõpuks suu lahti:

„On aga karu! Jälle tuleb tühja seista, sest ma ei saa kolmandat päeva kauplust lahti teha!”

Raadio teadusuudised: „Lõppude lõpuks suutsid teadlased aretada arbuusi ja sipelga ristsugutise. Nii saadi arbuus, mille seemned lahtilõikamisel ise laiali jooksevad ...“

Sipelgas sibab mööda teed. Vastu tulevad raudtee rööpad. Sipelgas jõuab rööbasteni, vaatab alt üles ja teatab: „Ah, ei viitsi üle ronida! Lähen ringiga!”

Ema tõreleb Jukuga: „Jälle on sul muhk peas! Mitu korda ma olen sulle öelnud, et pahade poistega ei tohi mängida! Miks sa ometi ei lähe heade poiste hulka?”

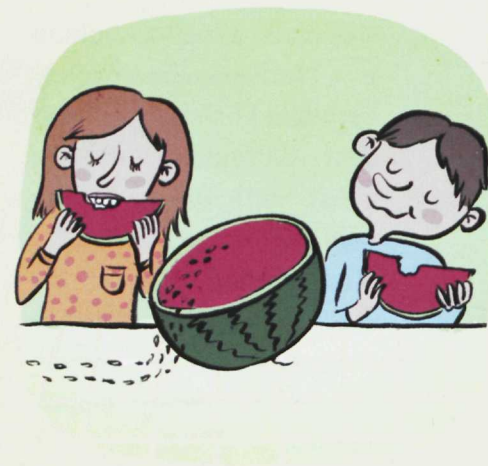
„Aga ema, headel poistel ei lubata jälle minuga mängida ...”

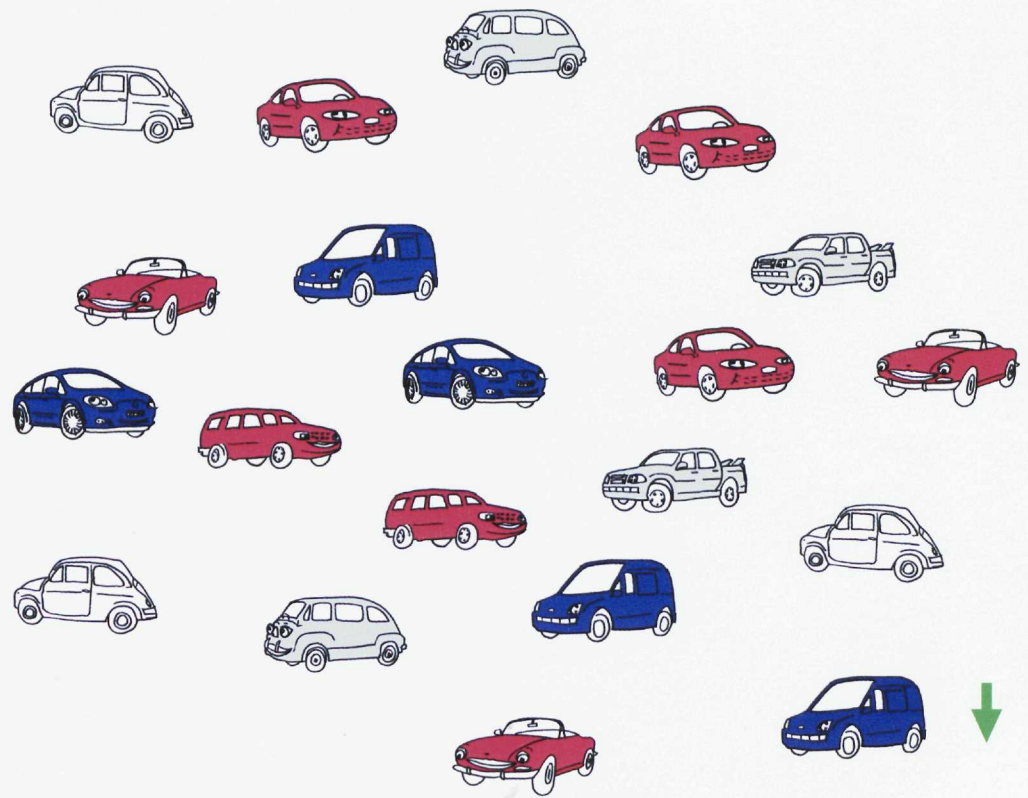
Algaja langevarjur on tegemas oma esimest hüpet. Talle antakse igaks juhuks kaasa raadioseade, millega ta saab lendoriga rääkida.

Langevarjur hüppas lennukist alla ja hüüab raadiosse:

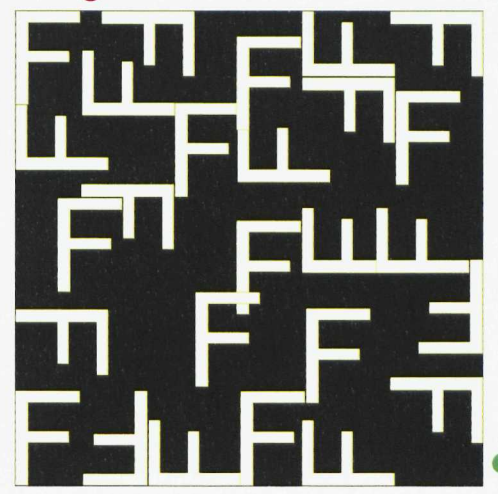
„Lahe-e-e! Ma lendan! Olen vaba-a-a! Ja inimesed all on väikesed nagu sipelga-a-d!”

Lennukist karjutakse vastu: „Tõmba ruttu langevari lahti! Need ongi sipelgad!”

KAS SUUDAD KOKKU LUGEDA, MITU F-TÄHTE ON END LABÜRINTI PEITNUD?

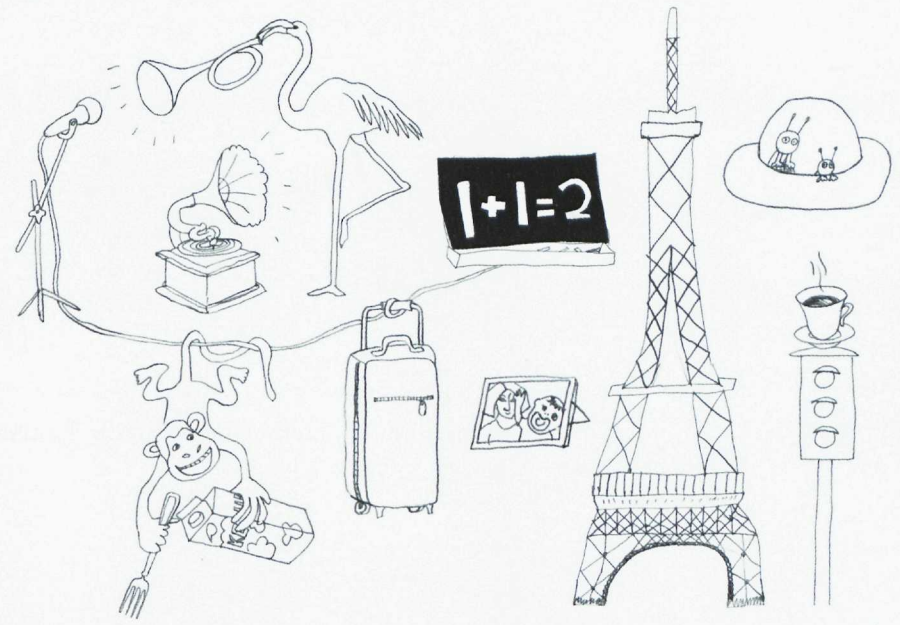

Joonistanud Annika Tonts ja Ellen Laaksonen

JOONISTA TEEKOND ÜHEST ROHELISEST NOOLEST TEISENI ILMA ÜHEGI FORDI EGA FIATIGA KOKKU PÕRKAMATA. KASUTA JOONISTAMISEKS VASEMAT KÄTT, KUI OLED PAREMA KÄELINE JA PAREMAT KÄTT, KUI OLED VASAKUKÄELINE.

VÄRVI ANNIKA JA ELLENI F-TÄHE ÜLESANDES NEED ASJAD VÕI TEGELASED, KELLE SÖNAS ON F TÄHT, PUNASEKS. NEED AGA, KELLE NIMES ON HÄÄLIKUÜHEND HV, VÄRVI KOLLASEKS. MITU PUNAST JA MITU KOLLAST PILTI SAID? ABIKS VÕID KASUTADA ALLPOOL OLEVAT LÜNKTESTI.

A _ _ , K _ _ _ R , K _ _ _ L ,
 K _ _ _ R , G _ _ _ _ N ,
 E _ _ _ I TORN , M _ _ _ _ N ,
 U _ O , F _ _ _ _ O , K _ _ V ,
 F _ O , V _ _ _ _ R ,
 T _ _ _ L , F _ _ _ _ R

Tähekesse toimetus ootab vastuseid 17. novembriks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Loositakse välja DVD „Miriami lood.“

OKTOOBRIKUU „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON ERIK HEINVEE. PALJU ÕNNE!

KUIDAS SÜNDIS KUKK- AABITŠ

ÜKSKORD AMMU SÖITIS ÜKS ANDEKAS KIR-
JANIK MAALE VANAEMA JUURDE PUHKAMA.

LÖPUKS
OMETI SAAN
OMA UUE TEO-
SEGA RAHUS
JA VAIKUSES
TEGELEDA.

TERE, MEMM, MIISU
JA MUNEJAD!

JÄ KUKK...TEDA
SIIN VAREM
POLNUD.

PÄRAST KOSUTAVAT
ÖHTUSÖÖKI.

ÕAAH! NÜÜD
MAGAN KÜLL
LÖUNANI JA SIIS
ASUN KIRJUTAMA.

KUID KELL 6 HOMMIKUL.

KIKERIKII!!!

KIKERIKII!!!

RAHU, AINULT RAHU...
LOEN PISUT LAMBAID, ET
UUESTI MAGAMA JÄÄDA.

3 TUNNI PÄRAST...

SELLEST
POLE KASU,
LOEN PAREM
TÄHTI.

A,B,C,D,E,
F,G,H,I,J,K,L
...
NRR-NRR.

SEE KORDUS IGAL HOMMIKUL, NII ET
KIRJAMEES RIPUTAS TÄHEDE SUURELT
ENDALE VOODI KOHALE.

KUID SÜGISEL POLNUD TAL
KIRJASTAJALE ANDA MUUD,
KUI LEHED TÄHEDEGA.

HMM...

SUUREPÄRANE,
GENIAALNE! KÕIK
MAAILMA LAPSED
LOEVAD SEDA!!!

KAANELE PANEME
KUKK PILDI, TÄNU
KELLELE SEE RAAMAT
SÜNDIS!

LÕPP

9 770134 226003

11

HIND 24 KROONI (1.53 EUROT)

Joonistanud Elina Sildre